

Helsinki Chemicals Forum viitoittaa tietä

Kohti kemikaalien turvallista valmistusta ja käyttöä

Ensimmäinen Helsinki Chemicals Forum loi pohjaa kemikaalien turvalliseen ja kestäväan valmistukseen ja käyttöön kaikkialla maailmassa.

Kimmo Heinonen ja
Leena Laitinen

Auringossa ja alkukesän vehreydessä paistatellut Helsinki esittäytyi puhtaan maailman ja kemikaaliturvallisuuden mallikaupunkina, kun arvovaltainen puhuja- ja osallistujajoukko kokoon-tui ensimmäiseen Helsinki Chemicals Forumiin. Helsingin Messukeskukses-sa 27.–29. toukokuuta pidetty tapahtu-ma kokosi parisensataa osallistujaa 30 maasta ympäri maailmaa.

”Tuen täysin Helsinki Chemicals Forumin pyrkimystä tarjota globaali toi-mintaympäristö avoimelle keskustelulle kemikaaleista. Kemikaaleja on läsnä kaikkialla, ja meidän tulee lisätä tietä-mystämme niistä”, sanoi EU:n ympä-ristökomissaari **Stavros Dimas**, yksi ta-pahtuman puhujista.

Dimas kertoi, että Reach-asetuksen luominen oli lähellä loppua vuonna 2005, jolloin hänestä tuli ympäristöko-missaari. Dimas piti hanketta hyvänä ja ajoi sen läpi poliittisissa elimissä. ”Mitä enemmän meillä on tietoa, sitä lähem-mäksi pääsemme maailmaa, jossa kemi-kaaleja tuotetaan ja käytetään turvalli-sesti.”

Tapahtuman muita pääpuhujia oli-vat UNEPin pääjohtaja **Achim Steiner**, OPCW:n sopimusosapuolten konferens-sin puheenjohtaja **Minoru Shibuya** sekä entinen pääministeri **Paavo Lipponen**. Elinkeinoministeri **Mauri Pekkarinen** piti foorumin avauspuheen ja päämi-nisteri **Matti Vanhanen** päätöspuheen. Avajaisissa puhuivat myös Euroopan kemikaaliviraston ECHAN pääjohtaja **Geert Dancet** ja Helsingin kaupungin-johtaja **Jussi Pajunen**. Tapahtuman pää-sihteerinä toimi **Kyösti Sysiö**.

Vastedes vuosittain pidettävän ta-pahtuman järjestää Chemicals Forum Association yhteistyössä Euroopan komission ja ECHAN kanssa. Tapah-

”Meidän tulee lisätä tietämystämme kemikaaleista, joiden kanssa olemme jatkuvasti tekemisissä”, sanoi EU:n ympäristökomissaari Stavros Dimas.

tuman kumppaneita ovat ulkoasiain-ministeriö, Helsingin kaupunki, Gre-ater Helsinki Promotion Ltd, Kemi-anteollisuus ry ja Helsingin yliopisto.

Kemikaaliturvallisuudesta keskeinen bisnestekijä

Kemianteollisuus on avaintekijä, kun haetaan tulevaisuuden kestäviä rat-kaisuja, totesi **Per Sandberg** World Bu-siness Council for Sustainable Develop-mentista. Hänen mukaansa vain energia- ja raaka-ainetehokkaat yritykset tulevat menestymään pitkällä aikavälillä.

Reachin seurauksena kemikaaliturval-

Seuraavan kerran toukokuussa 2010

Seuraava Helsinki Chemicals Forum järjestetään 20.–21. touko-kuuta 2010 Helsingin Messukes-kuksessa teemanaan kemia ja il-mastonmuutos. Tapahtuman pää-sihteerinä toimii Kemianteollisuus ry:n entinen toimitusjohtaja **Hannu Vornamo**.

Helsinki Chemicals Forumin kotisivuilta osoitteessa www.helsinki-chemicals.eu löytyy video- ja luento-materiaalia tämänvuotisesta ta-pahtumasta sekä yhteenvedot eri osaohjelmista.

lisuudesta on tullut keskeinen bisnestekijä, joka yritysten tulee ottaa huomioon kaikessa toiminnassaan. Rekisteröinti-menettely pakottaa kemikaaleja valmis-

Kello tikittää SIEFeille

Helsinki Chemical Forumin avauspäivänä 27. toukokuuta järjestetty kemikaalivirasto ECHAN sidosryhmäpäivä tarjosi tietoa ja neuvoja Reach-asetuksen soveltamisesta. Yksi viesti nousi ajankohtaisuudessaan ylitse muiden. ECHAN pääjohtajan **Geert Dancetin** sanoin: "Clock is ticking, form your SIEF now!"

Huolensa Reachin edellyttämien yritysten tiedonvaihtoforumien eli SIEFien työn etenemisestä ilmaisivat myös kemi-analan eurooppalaisten järjestöjen edustajat, Ceficin **Erwin Annys** ja FECCin **Hendrik Abma**. Jos SIEF:t eivät toimi, Reachin toimeenpano epäonnistuu.

Reach-asetuksen vaiheittain rekisteröitävien aineiden ensimmäinen määräaika umpeutuu 1. joulukuuta 2010. SIEFin johtavan rekisteröijän tulisi jättää rekisteröintiasiakirjat ja todistus rekisteröintimaksun suorittamisesta hyvissä ajoin ennen tätä, jotta SIEFin muut jäsenet ehtivät suorittaa rekisteröintinsä REACHIT:n kautta.

Ristiriitoja enteilee se, että asetuksen mukaan johtava rekisteröijä voi jättää

asiakirjat vaikka viimeisenä päivänä.

Esirekisteröinti oli vielä kevyt toimenpide, jonka yritykset pystyivät hoitamaan milloin halusivat. Varsinaisen rekisteröinnin voi tehdä vain SIEFin johtava rekisteröijä IUCLID 5:llä. Asiakirjojen tietomäärä on valtava kutakin rekisteröitävää ainetta kohden.

Teollisuus on perustanut rekisteröintejä varten konsortioita, pääasiassa teollisuusjärjestön sisälle. Konsortio ei kuitenkaan voi rekisteröidä ainetta.

Lisäaikaa ei heru...

SIEFien toimintakyky on koetuksella tilanteessa, jossa aineita esirekisteröitiin arvioidun 30 000:n sijasta 143 000 ja jossa yksittäisiä esirekisteröintejä kertyi 2,7 miljoonaa, 15 kertaa ennakoitua enemmän. Kaikkiaan 146 000 SIEFissä on nyt mukana 65 000 yritystä, 85 prosenttia näistä pk-yrityksiä.

Kemikaalivirastolta vaadittiin yleisökommenteissa lisää aikaa ja talouskriisiin vedoten myös alennuksia rekisteröintimaksuihin. Geert Dancet muistutti,

että ECHA toteuttaa asetusta, jota vain poliitikot voivat muuttaa. Ympäristökomissaari **Stavros Dimas** sanoi HCF:n lehdistötilaisuudessa, että aikataulut ja maksut on tiedetty jo vuosia, eikä niihin tule muutoksia. "Kriisejä riittää, eikä niiden mukaan voi muutella lakeja."

Yritysjohdon tulee nyt ymmärtää, että SIEF on perustettava ja oma asema siinä määritettävä. Teollisuus ja kauppa katsovat, että SIEFeissä on johtavan yrityksen lisäksi kolmenlaisia yrityksiä: aktiivisia, jotka osallistuvat asiakirjojen tekoon ja rekisteröivät aineen, passiivisia, jotka päättävät rekisteröinnistään myöhemmin, ja uinuvia, jotka ovat esirekisteröineet varmuuden vuoksi mutta eivät aio rekisteröidä.

SIEF-työn voi aloittaa joko johtava rekisteröijä tai SIEFin muodostaja, SIEF Formation Facilitator. Jälkimmäisen asemaa ei ole määrätty Reachissä.

...mutta tukea on tarjolla

SIEF-rintamalla on toistaiseksi ollut huolestuttavan hiljaista. Jos mitään ei tehdä,

tavat ja maahantuovat yritykset selvittämään aineiden ominaisuudet ja seuraamaan tuotevirtoja aineen tarkkuudella.

Lainsäädännöllä ei saavuteta kaikkia tavoitteita, vaan avoin ja läpinäkyvä yhteistyö yritysten kesken on tärkeää. Rahoitusta suunnataan nyt kestävän kehityksen mukaisiin hankkeisiin. Kestävä kehitys merkitsee jatkuvaa prosessia ja yhteistyötä koko arvoketjun läpi.

Rodney Townsend Royal Society of Chemistrystä piti kemikaaliturvallisuutta olennaisena lastenlastemme tulevaisuutta ajatellen. Kemianteollisuus ei tähtää enää pelkkään tavarakauppaan yritysten välillä, vaan se ottaa huomioon tuotteidensa koko elinkaaren ja kehittää niitä yhteistyössä kuluttajien kanssa.

Reach-tieto hyödynnettävä globaalisti

Euroopan unioni on maailman suurin valmiiden tuotteiden ja kolmanneksi suurin kemikaalien tuojia maailmassa.

Arvovaltainen tapahtuma huipentui pääministeri Matti Vanhasen loppupuheenvuoroon. Tapahtuman annista on koottu Helsinki Agenda, joka tukee Helsinki Chemical Forumissa jatkettavaa työtä.

ensi vuodesta tulee kaoottinen.

Kemikaalivirasto on perustanut kotisivuilleen www.echa.eu uuden ”Clock is ticking”-sivuston, jonka tarkoituksena on helpottaa työn aloittamista ja antaa kaikki mahdollinen tuki johtavalle rekisteröijälle.

Johtavia rekisteröijä kehoitetaan välittömästi ilmoittautumaan virastoon ECHAN kotisivujen kautta. Tarjolla on henkilökohtaista help desk -apua ja pääsy keskustelukanavalle. Johtava rekisteröijä saa myös osallistua kuukausittaiseen nettiseminaariin ja ensi syksynä järjestettävään seminaariin.

ECHAN sidosryhmäpäivään osallistui paikan päällä yli 300 ja internetin kautta 270 henkilöä 33 maasta. Seuraava sidosryhmäpäivä järjestetään toukokuussa 2010.

Kimmo Heinonen

Kemikaaliviraston pääjohtaja Geert Dancet vetosi kuulijoihin ja kansainväliseen lehdistöön, jotta tärkeä viesti saataisiin eteenpäin: SIEFien on aloitettava toimintansa heti, jotta rekisteröinnin tiukasta aikataulusta selvitään.

Markkinavoimat pakottavat EU:n ulkopuoliset maat Reachin vaatimuksiin EU-maiden kanssa käytävässä kaupassa, vaikka niillä ei olisi Reachia vastaavaa lainsäädäntöä. Näin totesi Euroopan komission kemikaaliyksikön johtaja **Klaus Berend**.

Reach edellyttää EU:n kemianteollisuudelta valtavaa panostusta aineiden ominaisuuksien selvittämiseen ja niiden turvalliseen käyttöön tähtäävien ohjeiden antamiseen. Seulottua ja luotua tietoa tulee voida hyödyntää kaikkialla maailmassa. Hyödyntäminen voitaisiin toteuttaa joko teollisuuden vapaaehtoisilla menettelyillä tai kansainvälisen sopimuksen avulla.

Alan teollisuudelle on tärkeää, että kaikkialla maailmassa noudatetaan samanlaista riskienhallinnan menettelyä. Perusta yhteiselle järjestelmälle on OECD:n testimenetelmässä ja YK:n GHS-suosituksessa, joiden avulla tutkitaan aineiden ominaisuudet ja arvioidaan niiden vaaraominaisuudet.

Reachin mukaisessa riskinarvioinnissa yritysten on arvioitava aineiden turvallisuutta sekä vaaraominaisuuksien että altistuksen näkökulmasta. Yhdessä Reach ja GHS muodostavat kattavan parin riskienhallintamenettelyyn. GHS-suositus on toimeenpantu EU-alueella ns. CLP-asetuksella. □

Kimmo Heinonen on Reach-konsultti ja vapaa toimittaja.
kimmo.heinonen@finn-kasei.fi

Varaa nyt paikkasi suositusta erikoisnumerosta!

Englanninkielinen erikoisnumero 5/2009

- ◆ Ilmestyy 2.9.2009
- ◆ Yli 10 000 ammattilaislukijaa Suomessa
- ◆ Tuhansia kansainvälisiä lukijoita

Tyylikkääst teemasivut ilmoittajille:

**Chemistry
everywhere in Finland**

Varaukset ja lisätietoja:

Myyntipäällikkö Arja Lindsberg
puh. 040 827 9778
arja.lindsberg@kemia-lehti.fi

Päätoimittaja Leena Laitinen
puh. 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

**Teemailmoitukseen
tarvitset vain aiheen
– me teemme työt.**

KEMIA
Kemi

TEOLLISUUS • TUOTANTO • TALOUS • KOKOALUE • YMPÄRISTÖ • BIO • NANO • PROSESSI